

שְׁפִילָה לְהַמְיָה

א אלול התשפ"ג
מפטירין אַנְכִי אַנְכִי הוּא
(ישעיהו נא, יב)

פַּרְשַׁת שְׁפִילָה

סיפור לשבת

וַיִּתֵּן לְכַהֵן הַיָּרֵעַ וְהַלְוִיִּים וְהַקְּבָה" (יח, ג)

כשנתמנה המלבי"ם הקדוש זיע"א לרב בבוקרשט, עיר גדולה ובה רבים הרחוקים מתורה וקיום מצוותיה, דרש כך: התורה ציותה לתת לכהן את הזרוע הלחיים והקיבה, והנה הרב בימינו הוא במקום כהן, ועל כן מבקש אני מכם שלוש מתנות אלו, הזרוע שכולכם תקפידו בהנחת תפילין, והלחיים שתישמרו מגילוח הזקן. והקיבה שתיהזרו בכשרות המאכלים.

תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ" (יח, יג)

מדויק הגה"ק בעל ה"חפץ חיים" זי"ע הכתוב מדגיש "עם ה' אלוקיך" ללמדנו שעם ה' אלוקיך עליך להיות תמים, אבל עם הבריות אין אתה צריך להתנהג בתמימות... מעשה שבאו והתלוננו בני ישיבה לפניו, על שאיבדו את הונם בענין רע, כאשר סוחרים שנתקשרו עמהם הוליכו אותם שולל. השיבם ה"חפץ חיים": "שכיון שהורגתם כבני ישיבה ללכת בתמימות עם הקב"ה, סברתם בטעות שכן ראוי גם עם בשר ודם. ברם לא היא, כי הכתוב אומר "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", עמו דייקא, ולא עם בני אדם...

לְבַלְתִּי רוּם לְבָבוֹ מְאֹזְיוֹ" (יז, כ)

חרף הנהירה העצומה לליז'ענסק, של אלפים מכל קצוות הארץ, לשחרר לפתחו של הצדיק רבי אלימלך מליז'ענסק זכר צדיק לברכה לפקודת ישועה ורחמים, לא חדל להאמין כי שפל נחות הוא מכל אלו הנוהרים אליו ומכל העולם כולו. וכך היה רגיל רבי אלימלך לומר: "הידעתם מפני מה נוהרים המונים מכל קצוות הארץ לליז'ענסק, לתנות את צרותיהם דוקא באוזני - זה מבקש שיחיה בנו, זה צועק ומתחנן על פרנסה, זה משווע לרפואה וזה לישועה? הכל מפני שאנכי חטאתי ופשעתי, ובכך הכרעתני את כל העולם לכף חובה... לכן, איפוא, באים כל אלו אלי וצועקים לפני: הב לנו בני, חיי ומזוני, אשר בגלל חטאיך ופשעך נחסרו ממנו, ובגללך באו עלינו אותם הצרות והיסורים!"

{ צנתרות הזהב }

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם
פרק ג' | מי שיש לו עינים פתוחות זוכה לראות את חסדי ה' תמיד

כתב הרה"ק רבי יואל מסאטמר זיע"א (הגדה של פסח מהר"י טב), שפא"ש האדם שומר את עיניו מראות ברע, עיניו נפתחות לראות את חסדי ה' וטובו אשר נמצאים בתמידות בכל המצבים ובכל הזמנים, ועל ידי כך הוא זוכה להפיר ולראות בטיב ה' ורחמי אפלו בהסתרה שבתוך הסתרה. וזהו מרמז בפסוק (דברים ד לד): "או הנסה אלקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באת ובמפתים ובמלחמה ובגד תזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים ככל אשר עשה לכם ה' אלקיכם במצרים לעיניך".

והנה פסוק זה מתחיל בלשון רבים ומסים בלשון יחיד, והשעם לכך הוא, מפני שהתגלות של הקדוש ברוך הוא היא לכל ישראל בשנה, אבל לזכות לראות את חסדי ה' ורחמי בכל המצבים ובכל הזמנים - זה תלוי בשמירת העינים ובזכרון העינים של כל אחד ואחד, ורק מי שיש לו עינים שהורות וזפות זוכה לראות את טוב ה' ורחמי אפלו בעת של צרה וקסטר, ומי ששומר את עיניו רואה בתוך החשך הגדול ביותר את רחמי ה' ואת חסדי העצומים עמו.

ולכן סיים הפסוק בלשון יחיד - "לעיניך", וזאת כדי לרמז שהדרך לזכות לראות את התגלות אור ה' וטובו, היא על ידי שמירת העינים, וכל אחד לפי מדרגתו ושמירת עיניו זוכה לכך. והסיפור עוד צדיקים, שנה רמזו בפסוק (תהלים פה ח): "הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו", לרמז שעל ידי שמירת הראיה בקדושה זוכה האדם לראות את חסדי השם תמיד, בכל המצבים ובכל הזמנים.

וכן הרה"ק רבי יואל מסאטמר זיע"א פלט פעם בתוך דבריו, ואמר: ברוך ה' אשר הגני רואה רק את האלקות שיש בכל דבר (מפי ספרים וסופרים פרשת מסעי עמוד שמו).

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
20:35	20:56	18:44	ירושלים
20:33	19:59	19:01	תל אביב
20:36	19:59	18:55	חיפה
20:34	19:57	19:01	באר שבע

הבן איש חי

ספר 'פסקי בן איש חי' | הלכות שבת

סימן שח
יחוד והכנה

[המשך משבוע שעבר]... דבר שאין תורת כלי עליו שעשאו כסוי לכלי, נעשה עליו תורת כלי על ידי כן ומותר לטלטלו כשאר כלים, והוא שתיקנו ועשה בו מעשה והכינו לכך בענין שתיקנו מוכיח עליו שהוא עומד לכך, ואף על פי שעדיין לא נשתמש בו לכיסוי מעולם. ואם נשתמש בו לכיסוי מבעוד יום אפילו פעם אחת, זהו תורת כלי שלו ומותר לטלטלו בשבת, אף על פי שלא עשה בו שום מעשה של תיקון. במה דברים אמורים בדבר שדרכו לעשותו לכיסוי, כגון חתיכה של נסרים וכיוצא בהן. אבל דבר שאין דרכו לעשותו כסוי, אף על פי שנשתמש בדבר זה לכיסוי פעמים רבות בחול, כגון אבן שכיסה בה את פי החבית פעמים רבות, אסור לטלטלה בשבת. מיהו פה עירנו בגאדא יע"א, דרכן של כל בני אדם לכסות פי החביות באבנים שהם לבנים שרופים, ואצלנו שכיח כסוי באבנים טפי מן חתיכות של נסרים, ולכן זו שכיסה בה פי החבית בחול, מותר לטלטלה דחשיב דבר שדרכו לעשותו כסוי.

וכל זה בכיסוי הכלים, אבל כסוי קרקעות כגון בור ודוד וכיוצא, אף על פי שתקנו ועשה בו מעשה, וגם

נשתמש בו פעמים רבות בחול, אסור לטלטלו, אלא אם כן יש לו בית אחיזה שאוחזין בו כאשר מסירין אותו מן הבור, שזה מוכיח עליו שהוא עשוי להטלטל לגמרי, דינם ככיסוי הקרקעות שגורו על אלו מפני אלו. אבל כלי שאינו קבור בקרקע לגמרי, אף על פי שהוא מחובר לקרקע, כסוי שלו אינו צריך בית אחיזה.

שאלה. אחד היה לומד בערב שבת בספר, ואחר לימודו הניח מסמר אחד קטן ודק בתוך הספר במקום שפסק כדי שידע אחר כך היכן פסק, ובא ביום שבת גם כן ללמוד בתוך אותו הספר, אי שרי ליה לטלטל המסמר ההוא ולהניחו גם כן באותו הספר במקום שפסק ביום שבת, כי אף על גב שהמסמר הוא כלי שמלאכתו לאיסור, הא הוא הניחו לתשמיש של היתר שהניחו לסימן. או דילמא גם ככהאי גוונא הוא עודנו מוקצה ואסור לטלטלו. **תשובה.** כיון שהוא לא עשה במסמר איזה שנוי בגופו, אף על פי שהוא השתמש בו קודם שבת בענין של היתר, עם כל זה אין זה תשמיש גמור אלא הוא הניחו לסימן בעלמא, על כן אינו יוצא בזה מדין איסור דמוקצה כלל.

נסרים העומדים לבנין, אם החליקם ברהטני אסור לטלטלם, דקפיד עלייהו שלא יתלכלכו אם ישתמש בהם, ולכן מוקצים הם, אבל אם לא החליקם

ברהטני שרי לטלטלם. ומיהו אם מקפיד עליהם שלא להשתמש בהם פן יתקמו ויתקלקלו, כגון שהם קלים וחשובים, אז אפילו לא החליקם ברהטני אסור לטלטלם. ואם חשב עליהם מבעוד יום להשתמש בהם מותר. מכניס אדם מלא קופתו עפר מבעוד יום, ומניחו בבית בקרן זוית אשר מיחד אותה לזה, כדי לעשות צרכיו בשבת בעפר זה, לכסות בו צואה, או דבר מאוס. וכל זה דוקא אם מיחד לו קרן זוית שאז הוא ניכר שהוא מוכן ועומד לכך, אבל אם הניחו באמצע ביתו למדרס רגלים, בטל הוא לגבי קרקע הבית ומוקצה הוא, ואסור לטלטלו בשבת. וכל אדם שיש לו בנינים קטנים שדרכם לטנף בחצר, ירגיל בדבר זה להכין העפר באופן זה. לפיכך פירות הטמונים בחול מותר לטלטל משם בשבת, שאין אותו עפר מוקצה, שהרי הכינו לכך מחלה ויחד לו כלי או קרן זוית. ובלבד שיהיה העפר תחוח כל כך, שאין בו משום עשיית גומות.

מוקצה מחמת גופו

כל דבר שאין תורת כלי עליו, ואינו מאכל אדם ולא מאכל בהמה, כגון אבנים ומעות ועצים וקנים וקורות ועפר וחול וקמח ועיסה והמת ובעלי חיים, וכיוצא בדברים אלו. ואפי' שהוא דבר שראוי להשתמש בו דבר המותר בשבת, כגון אבנים שראויין לפצוע בהם אגוזים, וצורות שראויין לכסות בהם כלים, וכיוצא ב"ב, כיון שאין תורת כלי עליהם, היו זה מוקצה מחמת גופו, ואסור לטלטלם אפילו לצורך גופם ומקומם. ואם יחדם לטלטלם לאיזה תשמיש, הרי זה הוריד תורת כלי עליהם, אף על פי שהם כבדים וגדולים הרבה שצריך להם עשרה בני אדם לטלטלם.

ספר הרדים

פרק סו [תשובה ה'] | דברי פבושין

הצדיק היושב בארץ ישראל מניח העולם הבא שנקרא ביו"ד (מנחות כט, ב), ומתקדש עד לרקיע חמש מאות שנה שהוא רמז לה"א שנה של שם, האדם שבארץ עומד על רגליו רמז לוי"ו, הארץ אשר הוא יושב עליה רמז לה"א אחרונה שבשם, ובצאתו חוצה לארץ מפריד, והאבות לא יצאו אלא על פי הדבור. עוד, מנין שגולה האדם מן הארץ גורם גלות לשכינה עמו, ואם אדם בצרה בארץ, דיו לעבד להיות קרבו עמו אגבי בצרה.

הפסוק שבארץ הוא תלב, רצה לומר השקל, וכן אמרו (ויק"ר א, ו) רצה חסרת מה קנית רצה קנית מה חסרת, והמקציע ליוצרו ממבחר הטובות שהטיבו כמה עניו גדול.

בגאונה פתיב (משלי טז, ה) 'תועבת ה' כל גבה לב', ואמרו רבותינו ז"ל (סוטה ה, א) בשמא מאן דאית ביה גסות הרים, הרי הוא מגדה מן השמים ומפי האמוראים.

בכעס פתיב (שמות לד, יז) אלהי מסכה לא תעשה לך, דהפועס פועבד עבודת אילימ (זהו ח"א בראשית כז, ב; רע"מ ח"ג קרח קעט, א), וכל מיני גיהנם שולטין בו (נדרים כב, א), ואסור להתקבר עם הפעסן, ונטמאו כל רמ"ח איבריו ופרכה נפשו ונקנס טמאה במקומה כדאיתא בזהר ריש פרשת תצוה (ח"ב קפב, ב).

בשנאת חנם פתיב (ויקרא יט, יז) 'לא תשנא את אחיך בלבבך', והיא שרש כל הרעות. ראה מה גרמה שנאת יוסף לאתיו, ועל שנאת חנם אנו בגלות הארץ הנה [יותר] מכל הגלות שהיו בספת עבודת אילימ ורגלי עריות ושפיכות דמים בבית ראשון (יומא ט, ב). וכשם ששנאה גרעה פמוך בולל קיום כל התורה (שבת לא, א), כך השנאה להפך לעבר על כל התורה.

ספר חסידים

סימן ק"א

לא ישרטט אדם קונטרס על הספר מפני שהספר יש לו קדושה ולזה אין בו קדושה וכ"ש שאסור לסרוק עליו ראשו אפילו בחלק שבו:

סימן ק"ב

ואסור להרוג כנה על שלחן שאוכלים עליו. וההורג עליו כאילו הורג על המזבח כי השלחן הוא המזבח שנאמר (יחזקאל מא כב) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'. ומטעם זה מכסים הסכנים בשעת ברכת המזון משום שנאמר (שמות כ כב) כי חרבך הנפת עליה ותחלליה. ואסור לכתוב בספר פלוני חייב לי כך וכך. וסביביו נשערה מאד מכאן שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים אפי' כחוט השערה. לפי שכיובה שרה על ידי יצחק. ותכחש שרה לאמר וגו' לפיכך בא סיבת מיתתה על ידי יצחק כשמעה שמועת העקידה פרתה רוחה ומתה על ידי יצחק:

סימן ק"ג

לעולם ינוס אדם מנסו כי שמה אין עושין לו נס ואם עושין מנכין לו מזכותיו וגדול זכות יפה תואר המתגבר על יצרו יותר משאינו יפה לפי שאינו מקובל לנשים:

סימן ק"ד

וגדול זכות עני המחזיר אבידה לבעלים יותר מעשיר וקשה עונש העשיר שאינו מחזיר יותר מעני הכל לפי הטורח והשכר וע"פ המחשבה הטובה. חשב לזכות את הרבים ולא יכול שאין שומעין לו מעלה עליו הכתוב כאילו מזכה אותו ורא אלהים יצא את כלם:

סימן ק"ה

כל מצוה שאין לה דורש ואין מי שביקש אותה תדרשנה לפי שהיא כמת מצוה ומצוה שאין לה רודפים רודף אחריה לעשותה שהמצוה מקטרגת ואמרת כמה גרועה אנכי שנתעלמתי מכל וכל:

סימן ק"ו

לא יגור איש ירא ה' במקום שחשודים על התרמות ועל השבועות. כי כל עבירה יש תקנה בתשובה ולאחרת ולשבועה לא ינקה בתשובה בזה העולם ולכן אין טוב לדור אצלם כי א"א שלא יהנה מהם או הוא מהנה אותם וכל העובר על החרם כאלו עבר על חמשה חומשי תורה. אם תמנה כל תיבה שבסוף כל ספר במצרים דספר בראשית מסעיהם דספר שמות סיני דספר ויקרא ירחו דספר במדבר סיני ישראל דמשנה תורה ותטלו אות ראשונה ואחרונה של כל תיבה ותיבה יעלו למנין חרם וחרם בגימטריא רמ"ח כמנין אברים של אדם:

חידושים לפרשה

"ולא תחוס עינך, נפש בנפש עין בעין שן בשן יד ביד רגל רגל. כי תצא למלחמה על איביך וְאִיֶּךָ טוֹס וְרָכַב עם רב מקף לא תירא מהם, פי ה' אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעֲלֵךְ מֵאֲרִיז מִצְרַיִם". (דברים יט, כא – כ, א)

(התשס"ח) פירש"י: "כי תצא למלחמה" - סמך הפתוח יציאת מלחמה לכאן, לומר לך, שאין מקסר אבר יוצא למלחמה. עכ"ל. ונ"ל בס"ד דרך רמז בדברי רש"י הנ"ל, וזאת על פי הידוע, שכל החוטא באחד מאבריו, הריחו פוגם באבר בנשמתו המקביל לאבר זה, כי גם בנשמה יש רמ"ח אברים ושס"ה גידים כמו בגוף האדם. ואם יגיע לעולם האמת ללא תשובה, אזי האבר ההוא יהיה פגום, ואז יבוש מפני הצדיקים והמלאכים שבגן עדן.

עוד ידוע, שעבירה גוררת עבירה, ולכן אם רוצה להזהר להבא שלא יכשל בעבירות נוספות, צריך לעשות תשובה על אשר חטא קודם לכן, דהיינו להתחרט על אשר עשה, להתוודות לפני ה' יתברך, ולקבל עליו שלא יחזור לעשות חטא זה שוב. ואזי בזה יוכל לו ליצר הרע להבא, שלא יוכל להמשיך להחטיאו, כי על ידי התשובה נמחק כח העבירה הגורר אחריו עבירה נוספת. ואילו לא יעשה כן, אזי מכח העבירה הקודמת תימשך שוב עבירה נוספת.

וזהו הרמז בדברי רש"י הנ"ל: "שאיך מחוסר איבר יוצא למלחמה", דהיינו אם איבר אחד מאבריו הרוחניים על ידי העבירה, כיצד יוכל לצאת למלחמה נגד יצרו הרע, שלא יוסיף להחטיאו? והרי עבירה גוררת עבירה! אלא יעשה תשובה, כדי שיחזור אבריו להיות שלמים, ואז יצא למלחמה על מנת להישאר שלם בנשמתו, ולא יוכל לו יצרו הרע, וישוב לבית אביו שבשמים לשלום.

(התשס"ח) פרש עור רש"י על סמיכות הפסוקים של המלחמה לעשיית דין צדק ("ולא תחוס עינך, עין בעין" וכו'). וזו לשונו: דבר אחר: לומר לך: אם עשית משפט צדק, אפנה מבטח שאם תצא למלחמה אפנה נוצח. וכן דוד הוא אומר (תהלים קיט, קכא): "עשיתי משפט נצדק, בל תניחני לעשק". עכ"ל.

ונ"ל בס"ד דרך רמז בדברי רש"י, וזאת על פי הידוע בדרשת הפסוק (דברים טז, יח) "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך", שרמזו המפרשים, שאדם צריך לשפוט את עצמו בכל יום, לעשות חשבון נפש לכל אבר ואבר, לשים שופטים ושוטרים לשערי: העינים, האזנים, האף, הפה וראש הגויה, שהם שערי הגוף. [וכן דרשו בכמה מקומות].

וכן אמרו בגמרא (בבא בתרא עח, ב) על הפסוק (במדבר כא, כז) "על כן יאמרו המושלים בואו חשבון", דהיינו שהמושלים ביצרים, הצדיקים, בכל יום אומרים: "בואו חשבון" – בואו ונחשב חשבוננו של עולם, הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עבירה כנגד הפסדה. ועל ידי שעושה דין וחשבון לעצמו בכל יום, אזי בזה מושל ביצרו, כי דרך היצר להרגיל האדם בעבירה, שלא ישים אל לבו כלל שהוא חוטא, ובוהו מחטיאו בכל עת. וזהו גם כן הרמז בדברי רש"י הנ"ל: "אם עשית משפט צדק" – דהיינו לעצמך – אפנה מבטח שאם תצא למלחמה – מלחמת היצר – אפנה נוצח. ודוק. והנה אמרו חז"ל (דברים רבה ה, ה): אָמַר רַבִּי אֱלִיָּעִזֶר: אִם נִעְשֶׂה הַדִּין לְמִטָּה, אֵין הַדִּין נִעְשֶׂה לְמַעְלָה. וְאִם לֹא נִעְשֶׂה הַדִּין לְמִטָּה, הַדִּין נִעְשֶׂה לְמַעְלָה. ופשוטו הוא, כי אם אדם נידון בבית דין בעולם הזה על איזו עבירה, אזי כבר לא ידונו אותו בבית דין של מעלה על אותה עבירה. אך רמזו בזה ב' עניינים: א. שאם אדם שופט את עצמו בכל יום, ועושה דין לעצמו, וכשמוצא שעשה עבירה, מתקן את עצמו, אזי מציל עצמו מדין של מעלה. ב. שאם שלח לו הקב"ה יסורים בעולם הזה לכפר עוונותיו, והוא מקבל עליו הדין באהבה, אזי ניצל מדין של מעלה. עד כאן תורף דבריהם. ולפי זה זהו הרמז בדברי רש"י: "אם עשית משפט צדק" – דהיינו לעצמך – אפנה מבטח שאם תצא למלחמה" – בבית דין של מעלה, להציל עצמך מן העונש – אפנה נוצח", כי כבר עשית דין למטה. ודוק.

{תורת מאיר | הרב מאיר מושיאשווילי שליט"א}

נצור לשונך מרע

הלכות רכילות | כלל ט סעיף ח

יָדַע, דְּאֵין שׁוֹם חִלּוּק בְּכָל זֶה הַכֵּלל שֶׁכִּתְבֵנוּ, בֵּין אִם חֲבָרוֹ שׁוֹאֵל וְדוֹרֵשׁ מֵאִתּוֹ שִׂיאֵמַר לוֹ, וּבֵין לֹא מַעֲצָמוֹ. דְּאִם יִשְׁלַמוּ כָּל הַפְּרָטִים (כה) שֶׁכִּלְכַּל זֶה, אֶפְלוּ אִם אֵין דוֹרֵשׁ מֵאִתּוֹ דְּבָר, גַּם כֵּן צָרִיךְ לְהַגִּיד וְאִם לֹא יִשְׁלַמוּ הַפְּרָטִים, אֲסוּר בְּכָל גִּנְיֵי {בכל האפנים}.

(כד) דאין שום חילוק. פשוט הוא בכל הפרטים ועיין לעיל בכלל א' סעיף ה'. ולבד זה הלא בפרט הדי' הראיה מיהושע, ושם הלא ביקש מהקב"ה שיגלה לו, ואפילו הכי אמר לו הקב"ה וכי סבור אתה שאני מדבר לשה"ר, וכמו שכתבנו לעיל בשם התנ"א. וגם בפרט הדי' שהבאנו ראיה מבי"ק בנ"ל הלא שם נפסק בח"מ בסימן כה דאפילו תבעו אסור וכפי גירסת הריף שם. וע"ש בביאור הגר"א.

(כה) שבכלל זה. פירוש, בין לענין לספר קודם שנשתתף עמו דצריך לזה הדי' פרטים הראשונים, ובין אחר שנשתתף ולענין להצילו מהזיקו דצריך בזה ג"כ הפרטים האחרונים. וענין זה כבר ביארנוהו בארוכה בחלק א' בכלל י' עיין שם. (באר מים חיים)

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות
 "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלכלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרות רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה לילודת ולתנוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
 בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
 קוד מוסד הררשאה בחשבון הבנק 21965
 ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
 alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
 WWW.GAMAH.ORG - אתר הגמ"ח
 054-4785404 | 054-6091685

חיוזק אמונה וביטחון

מלכות הרשעה תשלוט 9 חודשים

[המשך משבוע שעבר..]

יובן בס"ד: "אָדָם לְהַקְלֵ דְמָה יִמְיוֹ קָצַל עוֹבְרִי" (תהלים קמד ד) אל תקרי אָדָם אלא אדום.

במקום חולם אז פתח; "אָדָם לְהַקְלֵ דְמָה יִמְיוֹ קָצַל עוֹבְרִי" - אם תניח את החולם אל תקרי עוֹבְרִי בצירה אלא עוֹבֵר בפתח תחת הבי' "אָדָם לְהַקְלֵ דְמָה יִמְיוֹ קָצַל" עוֹבֵר - בזה יובן הכתוב: "זוֹרַע עוֹלָה יִקְצֹר אֲנֹן וְשִׁבְטֵ עֲבָרְתוֹ יִקְלָה: טוב עֵינן הוּא יִבְרָךְ, כִּי נִתֵּן מִלְחָמוֹ לְדָל" (משלי כב ח-ט) מה רוצה לומר? זוֹרַע עוֹלָה - זה עֵשׂוֹ שְׂהוּא: "אָבִי אָדָם" (בראשית לו מג) הוּא יִקְצֹר אֲנֹן, הוּא זוֹרַע עוֹלָה עֲכָשִׁי וְהוּא יִקְצֹר אֲנֹן, מֵה פְרוּשׁ? אִפְסֵ יִשְׂאֵר מִמֶּנּוּ! וְשִׁבְטֵ עֲבָרְתוֹ יִקְלָה, מֵה זֶה וְשִׁבְטֵ עֲבָרְתוֹ? שׁוֹב פְּעַם עֲבָרְתוֹ לְשׁוֹן: עֵיבּוֹר, וְשִׁבְטֵ רְצוּנוֹ לֹמֵר; מַלְכוּת, שְׂבֵט מַלְכוּת, אִז בַּתְּשַׁעָה חוֹדְשִׁים הָאֵלֶּה שׁוֹהַ כִּנְגַד הַעֵיבּוֹר שְׁהִיָּה לֹו מַלְכוּת עַל כָּל הָעוֹלָם כּוֹלוֹ, וְהִיא תְהִיָּה בַתּוֹקְפָה כִּנְגַד זְמַן הַעֵיבּוֹר וְאַחֲרֵי זֶה יִקְלָה.

ואחר שיכלה זמן זה אז: טוב עֵינן הוּא יִבְרָךְ, זאת אומרת טוב עֵינן - זה יעקב אבינו עליו השלום, כמה הוא חי? קמ"ז שנים, מאה ארבעים ושבע (147) שנים כמנין טוב עֵינן, טוב עֵינן בגמטריא זה קמ"ז שנים שחי יעקב אבינו, ואז יבוא יעקב אבינו שהוא טוב עֵינן, הוּא יִבְרָךְ - הוּא יִקְבַל אֵת הַבְּרִכוֹת שִׁבְרָךְ אוֹתוֹ יִצְחָק אֲבִינוֹ ע"ה, שְׁאֵלוֹ זְמַן לְקִיחַתָּם הוּא לְעֵתִיד לְבוֹא כְמוֹ שֶׁנִּזְכַּר בְּזוֹהַר' הַקְדוּשָׁה, מֵתִי יִקְבַל בְּאֵמַת אֵת כָּל הַבְּרִכוֹת יִעֲקֹב אֲבִינוֹ? עֲכָשִׁי בְּאַחֲרִית הַיָּמִים לְעֵתִיד לְבוֹא, אַחֲרֵי הַתְּשַׁעָה הַחוֹדְשִׁים שֶׁל הַשְּׁלֹטוֹן שֶׁל אָדָם. יֵעַן כִּי נִתֵּן מִלְחָמוֹ לְדָל; נִתֵּן מִלְחָמוֹ לְדָל - זֶה הַתּוֹרָה

שהיא נקראת: לחם, לְדָל - לַמְלָכוֹת שֶׁנִּקְרָאת בְּשֵׁם: דָּל, כִּי קוֹל יִעֲקֹב בַּתּוֹרָה גּוֹבֵר עַל עֵשׂוֹ. לַחֲסָן, לְדָל: "לְהַשְׁמִיד לְהִרְגֵ וּלְאַבְּדֵ" (אסתר ג יג). ובאופן אחר נראה לי בס"ד: הַטַּעַם שֶׁתִּמְשׁוֹל תְּשַׁעָה חוֹדְשִׁים מַלְכוּת הַרְשָׁעָה כִּנְגַד 'תְּשַׁעָה יָרַחֵי לִידָה'; מִפְּנֵי כִי עֵשׂוֹ דָר בְּבִטָּן תְּשַׁעָה חוֹדְשִׁים עִם יִעֲקֹב אֲבִינוֹ ע"ה, וְלֹא הִזִּיק לוֹ - וְלָכֵן יִטּוֹל שְׂכָרוֹ בְּזֶה הַשְּׁלִיטָה! וְעַל זֶה אוֹמֵר: עַד עֵת יוֹלְדָה יוֹלְדָה, רְצוּנוֹ לֹמֵר: יוֹלְדָה זֶה רַבְקָה אִמֵּנוֹ ע"ה יִלְדָה, כִּי יִלְדָה אַחֲרֵי תְשַׁעָה חוֹדְשִׁים כְּמוֹ שֶׁאִמְרָנוּ. וְנִרְאָה לִי בְּס"ד: כִּי תְשַׁעָה חוֹדְשִׁים אֵלוֹ שִׁישְׁלָטוּ בְּהֵם הַמָּה ר"ע יָמִים, תְּשַׁעָה (9) חוֹדְשִׁים כְּפוֹל שְׁלוֹשִׁים (30) = מֵאָתִים שִׁבְעִים (270) כְּמִנְיַן "רַע" יָמִים.

בזה יובן עכשיו הפסוק בס"ד כתוב: "יִגְמֹר נָא רַע רְשָׁעִים וְתִכְוֶנֶן צְדִיק וּבְחֵן לְבוֹת וּכְלִיּוֹת אֲ-לֵקִים צְדִיק" (תהילים ז י) אז יִגְמֹר נָא רַע רְשָׁעִים - ואז אַחֲרֵי שִׁיגְמוֹר רַע, זֶה תְשַׁעָה חוֹדְשִׁים, כִּי אִמְרָנוּ; שְׁלוֹשִׁים כְּפוֹל תְּשַׁעָה מֵאָתִים שִׁבְעִים זֶה כְּמִנְיַן רַע, אִז ש: יִגְמֹר נָא רַע אֵת הַתְּקוּפָה שֶׁל ר"ע שֶׁזֶה הַתְּשַׁעָה חוֹדְשִׁים שֶׁל ה: רְשָׁעִים וְתִכְוֶנֶן צְדִיק - אִז הוּא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ יְבוֹא וְיִגְאָל אוֹתָנוּ וּמִמֶּנּוּ תִצְמַח הַגְּאוּלָּה כְּמוֹבֵן.

ובזה יש פסוק נוסף: "הַרְבִּיתָּ הַגּוֹי לֹא [לו] הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה" (ישעיה ט ב) כתוב: "הַרְבִּיתָּ הַגּוֹי לֹא" כתוב "לֹא" בְּאַלְפֵי וְקוֹרָאִים לוֹ בּוֹאוֹי (לֹא בְּאַלְפֵי וְלוֹ בּוֹאוֹי) הַרְבִּיתָּ הַגּוֹי לֹא לוֹ הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה, כְּתוּב לֹא בְּאַלְפֵי וְקוֹרָאִים אֵת זֶה בּוֹאוֹי, וְדוֹרְשִׁים אֵת זֶה לְשִׁנְיָהֶם, כְּאִילוֹ כְּתוּב: לֹא לוֹ הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה אֵלֶּא לְמִי? לָנוּ! כִּי בְּרִאוֹתָנוּ שְׁהוּא נִגְדַל כָּל כֵּךְ שְׁשׁוֹלֵט בְּכָל הָעוֹלָם, אִז לֹא לוֹ הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה, הֵם שִׁמְחִים עֲכָשִׁי כְּאִילוֹ שְׁהֵם כְּבָר שׁוֹלְטִים, הִנֵּה הַתּוֹכְנִית שֶׁהִכִּינוּ אוֹתָהּ מֵאֵז 'הַבּוֹנִים הַחוֹפְשִׁים' בְּמִגְדָּל

בבבל' הנה הולכים לסיים עם העולם, לחסן, לדלל: "לְהַשְׁמִיד לְהִרְגֵ וּלְאַבְּדֵ" (אסתר ג יג).

אז מה יקרה? לא לו הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה, למה? הַרְבִּיתָּ הַגּוֹי שֶׁאִנְחָנוּ רוֹאִים שְׁהוּא עֲכָשִׁי שׁוֹלֵט בְּכָל הָעוֹלָם תְּשַׁעָה חוֹדְשִׁים - לֹא לוֹ הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה, אֵלֶּא לָנוּ תְהִיָּה הַשְּׁמָחָה - כִּי כְשֶׁאִנְחָנוּ יוֹדְעִים: שְׁהוּא שׁוֹלֵט סִימָן שְׁמִיד אַחֲרֵי זֶה נִתְּתָה... כְּמוֹ שֶׁאִמְרָ דוֹד הַמֶּלֶךְ: "נִתְּתָה שְׁמָחָה כְּלָבִי מֵעַתָּה דְגָנָם וְתִירוֹשָׁם רְבוּ" (תהלים ד ח) אִדְרָבָה! מִזֶּה שֶׁאִנְחָנוּ רוֹאִים שְׁהֵם יִשְׁלָטוּ תְשַׁעָה חוֹדְשִׁים - זֶה הַסִּיבָה שֶׁלָנוּ לְשִׁמּוֹחַ! כִּי הַרְבִּיתָּ הַגּוֹי, אֲבָל לֹא לוֹ הַגְּדִלְתָּ הַשְּׁמָחָה, אֵלֶּא לָנוּ כְּעִגְלָא וּבְזִמָּן קָרִיב וְנִאֵמַר: 'אִמֵּן!'

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א

בבית מדרש קהילות פז, בני ברק

בתאריך 27.05.2020

לשמיעת שיעורים והרצאות חייגו (גם מטלפון כשר) 02-3724787

לרפואה שלמה
רחל בת איבונה
יסמין בת אביגיל
מלוך ניה בת שרה

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
קידנו ברק בן זייתה,
יעקב בן עזיזה
דוד בן רבקה

לעילוי נשמת
זייתה בת סהלה
היוט בת סמו
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מוקט בבעיות השעה בעוני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה שרון
תמר בת שלמה

לעילוי נשמת
יוסף בן דונטה
יוסף בן שושנה ימיני